

Bemesten met spuiwater voordelig, maar niet zonder risico's

Puur om de prijs

Dick de Haan uit Oosterzee heeft vier jaar ervaring met het gebruik van spoelwater uit luchtwassers. Vanwege de lagere kosten verving hij een deel van zijn kunstmest met dit spuiwater, zoals het in de volksmond heet. De Haan is zich bewust van de risico's.

tekst **Tijmen van Zessen**

Hij is eerlijk over het gebruik van ammoniumsulfaat, kortweg spuiwater. Dick de Haan melkt in Oosterzee 250 koeien en vervangt sinds vier jaar een deel van zijn kunstmest in de vorm van kas door spuiwater. 'Als het even duur was als kas, zou ik het niet gebruiken, maar het scheelt me de helft in prijs', zegt De Haan.

Het vloeibare goedje uit de luchtwassers van varkensstallen bevat gemiddeld acht procent stikstof en 22 procent zwavel. En met name dit laatste kenmerk is voor De Haan de reden dat hij voorzichtig te werk gaat met spuiwater. 'Zwavel verdringt onder andere selenium en dat kan gevolgen hebben voor de vruchtbaarheid en uiergezondheid van het vee. Daarom vervangen we een gedeelte van de kunstmest met spuiwater, niet alles.'

De Haan laat op zijn mestkelder van 3000 kuub een drietal vrachtauto's 35 ton spuiwater lossen. Voorafgaand aan de levering mixt hij de mest om te zorgen dat het spuiwater zich zo homogeen mogelijk met de drijfmest vermengt. 'Tijdens het lossen van de vrachtauto laten we de mixer stationair draaien, het mengsel moet stil stromen, als het te hard klotst, kunnen er ongewenst veel gassen vrijkomen en kunnen er ongelukken gebeuren. Wij hebben een vrij open stal, in een dichte stal is het geen aanrader', zegt De Haan beslist.

Berg slappe hap

In het voorjaar brengt De Haan tussen de 35 en 40 kuub van de met spuiwater vermengde mest op het land. Vorig jaar wist hij zijn drijfmest op te waarden tot 6,5 à 7 kilo stikstof per ton. 'Het werkt erg snel, daarom bemesten we later dan we

Dick de Haan waarschuwt veehouders op te passen met het mixen van spuiwater

voorheen gewend waren. Eind maart gaat de eerste drijfmest pas het land op. We bemesten met de sleepslang en vermengen de mest met water; dat zorgt voor dunnere mest en daarmee een betere benutting van mineralen. Aanvullend geven we niet meer dan vijftig tot honderd kilo kas voor de eerste snede.' Voor de latere snedes gebruikt de veehouder uitsluitend kas en gangbare drijfmest.

Het gras neemt de stikstof uit spuiwater sneller op dan uit kunstmest. 'Misschien zelfs te snel, want door die snelheid groeit er wel veel gras, maar vormt het weinig structuur. Je krijgt als het ware een berg slappe hap. Het valt niet mee om een mooie kwaliteit gras te winnen. Daarom kuilen we over de eerste snede altijd een tweede snede met meer structuur.'

De Haan vermoedt dat om dezelfde redenen weidegang en bemesting met spuiwater elkaar minder goed verdragen. De koe zou dan ongecontroleerd veel van het slappe gras kunnen opnemen. 'Wij houden de koeien het jaarrond binnen, maar halen het gras 's zomers wel groen naar huis. Ik kijk nauwlettend naar het ureumgetal en naar de mest om af te wegen hoeveel mais ik voer', legt De Haan uit. Door het laagsgewijs inkuilen van gras bevatten de graskuilen met 180 gram ruw eiwit per kilo droge stof desalniettemin geen absurd hoge eiwitniveaus.

Verzurend op de bodem

Op de bodem heeft het spuiwater een verzurende werking. Afgelopen weken strooide De Haan niet voor niets een portie kalk op zijn 120 hectare grasland. Het voorkomt een te lage pH en daarmee verminderde groeiomstandigheden voor de plant.

Hoeveel extra opbrengst aan gras het spuiwater hem oplevert, weet De Haan niet exact. 'We doen het puur om de prijs, maar je ziet in ieder geval dat het land er ouderwets mooi blauw bijligt. Opbrengst heeft ook veel te maken met maaimoment. Wij zitten ook in het loonwerk; soms zie je dat er in een week tijd een extra ladewagen gras per hectare bijgroeit. |